

Loodavast Väike-Maarja muuseumist

Väike-Maarja kolhoos taas-
tab tulekahjus pooleldi hävi-
nud endist kihelkonnakooli
hoonet kavatsusega avada
selles kohalik isetegevuslik
muuseum.

Suures osas kujunevad tu-
levase muuseumi ekspositsioo-
ni aluseks tuntud kodu-uuri-
ja Eduard Leppiku kogutud
materjalid Väike-Maarja aja-
loo, kirjandusloo ja kooli aja-
loo kohta. Vähem on aga
uuritud Väike-Maarja kol-
hoosi ajalugu, mida on kavas
loodavas muuseumis küllaltki
põhjalikult käsitleda. Seepä-
rast kuulutab Väike-Maarja
kolhoos välja materjalide kog-
umise konkursi.

Kogutavaks materjaliks või-
vad olla etnograafilised ja
ajaloolised esemed, fotod, nen-
de negatiivid või fotod koos
samade fotode negatiividega,
aukirjad, diplomid või muud
autasud; raamatud või doku-
mendid, mis omavad ajaloolist
väärtust. Näiteks Väike-Maar-
jas tegutsenud käsitöölise
töövahendid ja tooted, Vao
vallavalitsuse dokumendid, va-
na apteegi ravimipakendid,
retseptid jms., omaaegsete
kaupluste kaalud või muud
mõõdud; plekkpurgid ja -kar-
bid kauba müümiseks.

Oleme huvitatud andmetest
ja mälestustest Väike-Maarja
kolhoosi territooriumil asu-
nud väikeste kolhooside, nen-
de asutajaliikmete kohta. Meil
puuduvad andmed 50-ndatel
ja 60-ndatel aastatel autasus-
tatud kolhoosnike kohta, mil-
lest palume autasustatuil en-
dal teatada.

Loodame saada fotosid en-
diste kolhoosiesimeeste, asu-
tajaliikmete, eesrindlaste, aga
ka töö ja tegevuse kohta kol-
hoosi algusaastail nagu pu-
navoorid, talgud vilja masin-
damiseks ja muud; uue teh-
nika saabumise kohta põldu-
dele ja farmidesse. Võib-olla
on alles ka kolhooside asuta-
misel ühistatud, aga ka al-
gusaastail kasutamisel olnud
töövahendeid nagu hobuse-
riistad, lambarauad, lüpsikud,
piima kurnamise vahendid,
lüpsipingid, esimesed lüpsi-
masinad jms. Soovime saada
fotosid (soovitav koos nega-
tiividega) kolhoosi lähemast
minevikust ja tänapäevast
nagu maltoosa-, kriidi-, mi-
neraalsööda-, konservi- ja ta-
patehhi ning proteiinitehase
rajamisest ja tööst; uuest
tehnikast põldudel ja farmi-
des.

Keskooli ajaloo puudu-
vad kooli lõpetajate fotod
1929., 1931., 1932., 1933., 1934.,

1936., 1949., 1941., 1943., 1944.,
1945., 1951., 1952., 1960., 1961.,
1963., 1967. ja 1970. aasta kohta
ning peaaegu kõikide aasta-
te fotod kooli lõpetajate kohta
1973—1986; vanempioneerijuh-
tide fotodest puudub ainult
kaks: Märt Mäe (töötas 1950.
a.) ja Meeri Nõlvaku (töötas
1961. a.) oma. Võib-olla on
kellelgi alles veel endiste di-
rektorite Helene Kõrvi (1901),
Elfride Eisenbergi (1905),
Ernst Martinsoni (1905—1907),
Karl Kaalepi (1918) ja Helju
Tombaku (1965) pildid.

Konkursist kokkuvõtteid te-
hes arvestatakse üleantud
materjali hulka ja unikaal-
sust, kuid samuti materjali
kohta laekunud teatmete hul-
ka. Seepärast on vaja mater-
jali hankimisel ja üleandmi-
sel teada vastuseid küsimus-
tele kes, kus, miks, millal,
kuidas: kes materjali üle an-
dis, kes seda valdas; kes,
kuidas, kus, miks ja millal
seda kasutas. Fotode, ka ne-
gatiivide puhul peab olema
teada, kes fotografeeris, kelle
käest on foto saadud, kes on
fotol, missuguse sündmuse
puhul see tehti. Muidugi või-
vad olla andmed ka osalised.

Kui inimene ei soovi loobu-
da oma fotost, diplomist, au-
kirjast jne., siis me tagasta-
me selle, tehes sellest enne
fotokoopia.

Kutsume üles kõiki ajaloo-
huvilisi, eriti aga Väike-
Maarja kolhoosi territooriumil
asunud endiste väikeste kol-
hooside asutajaliikmeid, nen-
de kunagisi esimehi, spetsia-
liste, aga samuti nende lapsi
ja lapselapsi osutama abi tä-
helepanuväärsete sündmuste
taaselustamisel, mis on nüüd
juba ajalukku vajunud või
vajumas.

Konkurss on kahes osas:
täiskasvanutele ja õpilastele.
Täiskasvanutele antakse pree-
miaid järgmiselt: I koht —
100, II koht — 75 ja III koht
— 50 rubla; õpilastele: I koht
— 75, II koht — 50, III koht
— 25 rubla. Konkurss lõpeb
1. mail 1987. Eesmärgiks on
koguda võimalikult lühikese
aja jooksul materjali Väike-
Maarja, eriti aga Väike-
Maarja kolhoosi ajaloo kohta.

Kogutud materjali saab ära
tuua igal esmaspäeval ja
neljapäeval Väike-Maarjasse
Säde tn. 1—51 (kuni muuseu-
mimaja valmimiseni) allakir-
jutanu kätte. Koguaja saab
lähemat infot, samuti suulisi
teateid edasi anda samadel
päevadel tel. 616-45.

Loodava muuseumi juhataja
Ellen MOISA